

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrio, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Qvæstio XXIV. An in atrocioribus maior debeat adhiberi tortura, quam in
alijs criminibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

tur ad quæstionem l. D. Pius D. de quest. & cum in hoc criminis strigūraro vel nunquam aliter queat veritas haberi, quia conuenit de nocte, & in locis desertis, & talia crimina sunt difficilis probationis. Menoch. de arbit. cas. 116.n. 14. Camillus Compeg. In addition. ad Zanchin. cap. 9. verb. num. quid poterit torque ri: Sequitur in hoc crimeni ut in alijs occultis promptiorem ad torquendum debere esse iudicem. Idem in atrocioribus probatur, quia quo grauior morbus, hoc opus est remedio efficaciore & celeriore. Confirm. ex præcedentibus, quia si in his criminibus ad torquendum leuiora sufficiunt indicia ut probatum quæst. 12. certe sequitur iudicem in his ad torquendum promptiorem & faciliori esse debere. l. vbi C. de fals. hoc tenent Bald. in l. nemo deinceps C. de Epist. aud. num. 3. Alex. conf. 62. nu. 5. lib. 3. Gramm. decif. 33. n. 4. decif. 34. nu. 38. & conf. 33. n. 17. Igneus in l. 1. §. ferni n. 75. D. ad Syllan. Brunus de indic. 2. p. q. 80. nu. 2. Abb. in c. at si clerici in fine principij de indic. Boſſius de indic. n. 172. & 195. Clarus q. 64. nu. 6. qui vocat communem, & sane ibi in addit. Giarcharus. lit. H. & Baiardus n. n. 19. multos allegant, idem defendit Bonsf. d. concl. 6. v. 6. & vñanimiter sic responderunt interrogati DD. Ingolstadienes Theologi & Turiferiti anno 1590. Patauni Bononiens. & Fratriburg. Anno 1602. nec dubitandum hac de re puto.

QUÆSTIO XXIII.

An in hoc crimeni dignitas à tormentis excusat?

 Vnde ordinario nobilitas & dignitas à tortura excusat, l. edictum D. de question. lib. milites eo tit. Gramm. voto. I. Boſſius de indic. num. 102. usq; 114. exci-

A piunt quidam, nisi in officio deliquerint, vt idem Boſſ. n. 16 & Clarus §. fin. qn. 64. n. 16. sed exceptionem non approbant alij, cum Vulpello Farinac. d. q. 41. n. 48. Haud scio tamen an in iudicij: nō magis obtineat rigidior illa.

B Hoc scio in crimeni maleficij, vt in cæteris exceptis, nec nobilitatem nec dignitatem per se excusare à tormentis, textus sunt apertissimi. L. eti excepta C. malef. l. de minore in pr. D. de question. l. Decuriones C. eod. l. nullus. l. si quis alicui C. ad leg. lul. Maiest. l. proditores D. de re milit. l. si quis Decurio C. de fals. a. in fidei de hæret. Marsil. d. l. editum. Boſſius, de indic. n. 115. Damhauer. in pract. crim. cap. 41. rub. qui à tortura sint excusandi. nu. 7. Gramm. voto. 25. n. 5. Grill. de quæst. q. 4. Couarr. l. 2. var. ref. cap. 9. Binsf. in d. l. eti excepta concl. 7. Farin. q. 41. num. 100.

C Leuius tamen torquendos docet Tiber. Decian. conf. 93. num. 137. fol. 2. quod æquum est, vt & illud: contra tales exigi indicia clariora quam cōtra alios, per tradita à Vulpello cons. 141: in princ. quem sequitur Baiard. ad d. Clari q. 64. num. 63. Verumtamen etiam hec duo ab arbitrio iudicis dependent: quia cum reatus omne priuilegiū ademerit, iuxta fran. Marcum decif. 709. p. 1. tantum licebit iudici, cum illis qui priuilegio sunt exutis in peccatum facinoris de quo suspecti merito videntur, quantum cum illis qui nunquam priuilegio adiuti fuerunt.

QUÆSTIO XXIV.

An in atrocioribus maior debeat adhiberi tortura, quam in alijs criminibus.

E Si cætera paria sint, & aliunde nihil obstat, certum est in his acerri-
mam esse torturam adhibendam,

per

per L. vii C. de falso. & l. edictum D. de qua-
stion. Brun. de indic. & tortur. p. 2. q. 5. nu.
52. Conrad. in pract. tit. de negat. crim. nu.
39. in fin. Nouiss. Roman. de test. q. 37. n. 89.
Sed quia in his certa regula tradi non
potest, quia res pro personarum, indi-
ciorum, & aliarum considerationum
varietate iudici moderanda, ut docu. l.
5. disquis. sect. 9. vers. tortura modus. ideo
hoc totum prudentis iudicis arbitrio
commisum censetur, ut torturam in-
tendat vel remittat, prout in conscientia
iudicabit. l. de minore §. tormenta. l.
questionis D. quæst. Brunus sap. Clarus d. q.
64. num. 2. Foder. in verbo rei indurati. nu.
16. Binsfeld. d. concl. 5. Meno. h. de arbit.
Iud. cem. 3. casu 271 Farina. q. 38. num. 33.
ubi post num. 34. ponit varios tortura gra-
dus, qui possum iudicem dirigere. optimum
puto sequi loci consuetudinem, ut bene
Chartar. sap. nu. 49.

QVÆSTIO XXV.

Cum sage plerumq. sint induratae &
maleficio taciturnitatis munitæ, qua-
lis tortura in hoc criminе ma-
ioris sit effectus.

VIA propter varia concur-
rentia temporis, loci perso-
nae sæpe fit, ut quod in uno
efficax, in alio irritum in-
ueniatur: immo quod uno die vehe-
menter metuendum & intolerandum,
hoc eidem personæ alio tempore haud
magni faciendum videatur: vix certi
quid responderi queat: nisi quod ab
experiencia iudex in his directionem
suum debeat mutuari. Scio profuisse, &
bonum factum iudico, si simul cum
questione adhibeantur: aliqua reme-
dia Ecclesiastica, quibus dæmonis vires
infringi solitæ. Syluest. in l. de Strigim
admir. commendat præmissam exorcisi-

A zationem, non quod possellas à dæmo-
ne sagas omnes sentiat: sed quia vel ob-
sessæ, vel præsentia eius obfirmatæ
sunt. Utile quoque si torquendi collo
appendantur sacræ reliquiæ, vel agni
cerei effigies consecrata: item si aqua
benedicta in os infundatur, & ea corpus
aspergatur: & cum utuntur tormento insomniæ, cerei benedicti in-
stillatio inopinata. Verum haec omnia
(ut dixi) ab vsu docentur: & cauendum
ne sacræ hisce remedij superstitiosi ali-
quid ratione materiae, temporis, aut
numeri, immisceatur. Plurimum &
crebro veritati obstat mala iudicium &
quæsitorum dispositio quoad fidem,
mores, aut intentionem, hinc enim fit,
ut adeo multa Deus diabolo permittat,
quæ contra iudices bene dispositos, nec
tam crebro nec tam facile foret per-
missurus.

QVÆSTIO XXVI.

Quoties possit eleuari reus, & quot
possunt dari ictus; pro quo-
libet indicio?

NON potest in his constitu-
certis modis vel regula: iu-
dex deberet facere secundum
arbitrium & conscientiam
suum: considerata qualitate delicti, per-
sonæ, & indiciorum, recte Marsil. in pract.
crim. §. expeditam nume. 85. Clarus d. q. 64
num. 32. qui nonnulla de istuum nume. Me-
noch. cas. 271. & alij citati à Giacharo ad
d. q. 64. versiue. Iudicis arbitrium. Paris de
Sindica. versiue. tortura cap. 4. nume. 1. Boer.
deiſ. 163. numer. 8. & deciſ. Lucens. 89. nu-
mer. 11.

In genere dici potest, regulariter re-
um ter eleuari & dimitti posse. Caso.
de torment. cap. 14. & de consuetudine
Italiæ solere pro singulis indicijs tres

Tunc 3

ictus